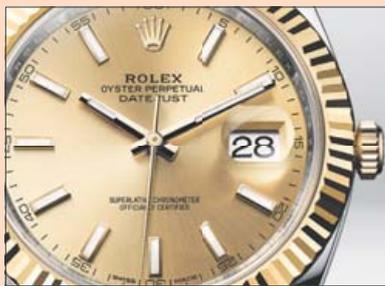

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 18. júlí 2018

28. tölublað | 12. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX
OYSTER PERPETUAL
DATEJUST 41

MICHELSEN
ÚRSMIDIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Ferðabjónusta er komin að þolmörkum

Hörður Gunnarsson, framkvæmdastjóri Iceland Travel, segir að styrking krónu og hækkandi launakostnaður hafi knúið fyrirtækið til að hækka verð á hverju ári en nú sé komið að þolmörkum. 20-30 prósentu samdráttur sé í bókunum í sumar. »6-7

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

»2 Bandarískur sjóður kaupir minnihluta í 66°Norður

Gengið frá kaupum á nærri helmingshlut fyrir um 30 milljónir evra. Engar breytingar á stjórn eða lykilstjórnendum. Ráðgjafar seljenda voru Rothschild og Lárus Welding.

»4 Hafa fengið að útvikka starfsemi sína

Stórar matvörukeðjur á Norðurlöndunum hafa fengið samþykki samkeppnisyfivalda til þess að útvikka starfsemi sína. Keðjurnar einskorða sig ekki við rekstur hefðbundinna matvöruverslana.

»8 Skuldin var eiganda AC Milan ofviða

Bandarískur vognarsjóður tók AC Milan yfir eftir að kínverskur eigandi knattspyrnu liðsins greiddi ekki 32 milljóna evra afborgun af skuld sinni við sjóðinn. Enginn fjárfestir var reiðubúinn til þess að endurfjármagna lánið.

Sjónmælingar eru okkar fag

Tímarpantanir í síma:

Optical Studio í Smáralind, 5288500
Optical Studio í Keflavík, 4213811
Optical Studio í Leifsstöð, 4250500

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSTÖÐ • KEFLAVÍK

Kvika og einkafjárfestar kaupa lóðir í Vogabyggð

Dótturfélag byggingafélagsins Kaldalóns, sem er í eigu Kviku banka og einkafjárfesta, hefur keypt byggingarrétt á lóðum í Vogabyggð af systurfélagi fasteignaþróunarfélagsins Festis. Gengið var frá kaupnum í síðustu viku en kaupverðið er trúnaðarmál, að sögn Róberts Arons Róbertssonar, framkvæmdastjóra Festis.

Til stendur að byggja 270 íbúðir á lóðunum sem eru í hverfinu Vogabyggð 1 á Gelgutanga en aðeins eru sex títán mánuðir síðan Dagur B. Eggertsson borgarstjóri og fulltrúar Festis skrifuðu undir samning um uppbygginguna.

Aðaligendur Festis eru hjónin Ólafur Ólafsson, sem er gjarnan kenndur við Samskip, og Ingibjörg Kristjánsdóttir. Fasteignaþróunarfélagið hefur unnið að verkefninu síðustu ár og áformaði að hefja uppbyggingu á þessu ári.

Kaupandinn er félagið U 14-20, dótturfélag byggingafélagsins Kaldalóns sem er í rekstri Kviku banka.

Fram kemur í bréfi skrifstofu eigna og atvinnuþróunar Reykjavíkurborgar, sem lagt var fyrir borgarráð í lok júní, að kaupverð byggingarréttarins á fjórum lóðum í Vogabyggð sé um 62 þúsund krónur á fermetra miðað við 24.290 fermetra, sem er leyfilegt hámarks byggingamagn samkvæmt skipulagi, eða alls um 1,5 milljarðar króna. eru 60 prósent kaupverðsins greidd með íbúðum í Urríðaholti sem verða afhentar eftir um tvö ár.

Fyrir **Ólafur Ólafsson**

umrædd kaup hafði Kaldalón, sem var stofnað á síðasta ári, rétt til þess að byggja alls um 600 íbúðir í Reykjavík, Kópavogi og Garðabæ en félagið tekur meðal annars þátt í uppbyggingu á hátt í 180 íbúðum í Vesturbugt við Reykjavíkurbúðir.

Í lok síðasta árs var stærsti hluthafi byggingafélagsins Kaldalóns einkahlutafélagið RES með tæplega 46 prósentu hlut en það er til helminga í eigu hjónanna Nönnu Bjarkar Ásgrimsdóttur og Sigurðar Bollasonar og hjónanna Gunnars Henriks B. Gunnarssonar og Lovísu Ólafsdóttur. Félagið RPF, í eigu Gunnars Sverris Harðarsonar og Þórarins Arnars Sævarssonar, eigenda RE/MAX Senter, var næststærsti hluthafi Kaldalóns með 16 prósentu hlut en tvímenningarnir áttu auk þess hlut í byggingafélaginu í gegnum fleiri eignarhaldsfélög.

Þá fór Kvika banki með 10,5 prósentu hlut í Kaldalóni, samkvæmt ársreikningi byggingafélagsins.

Í dörfundnu bréfi skrifstofu eigna og atvinnuþróunar Reykjavíkurborgar segir að fyrir liggi yfirlýsing frá Kaldalóni um nauðsynlegan fjárhagslegan stuðning við U 14-20 til þess að standa við skuldbindingar sínar við fyrirhugaðar byggingarframkvæmdir í Vogabyggð 1. Er jafnframt tekið fram að Kaldalón sé með góða eiginfjárfstöðu.

Gert er ráð fyrir að alls risi 1.100 til 1.500 íbúðir í allri Vogabyggð á næstu árum. – kj

Sjóklæðagerðin 66°Norður rekur tíu verslanir hér á landi og þrjár í Kaupmannahöfn og jukust heildartekjur félagsins um liðlega sex prósent í fyrra, námu samtals um 3,86 milljörðum íslenskra króna. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Bandarískur sjóður fjárfestir í 66°Norður

Bandarískur sjóður eignaðist í byrjun mánaðarins tæplega helmingshlut fyrir um 30 milljónir evra. Engar breytingar verða á stjórn eða lykilstjórnendum félagsins. Ráðgjafar seljenda í viðskiptunum voru Rothschild og Lárus Welding.

Bandarískur fjárfestingarsjóður hefur eignast tæplega helmingshlut í Sjóklæðagerðinni 66°Norður. Gengið var frá kaupnum í byrjun þessa mánaðar og nemur kaupverðið fyrir hlutinn um 30 milljónir evra, jafnvirði um 3,7 milljarða íslenskra króna, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Helgi Rúnar Óskarsson, forstjóri fyrirtækisins, staðfestir að búið sé að selja minnihluta í félaginu. Eigendur 66°Norður, sem eru hjónin Helgi og Bjarney Harðardóttir, hafi á undanföllum mánuðum unnið að því í samvinnu við ráðgjafarfyrirtækið Rothschild í London að fá inn erlenda fjárfesti til að tryggja fjármögnun á áframhaldandi uppbyggingu félagsins erlendis.

„Þeirri fjármögnun er nú lokið og hefur alþjóðlegur fjárfestingarsjóður, sem hefur mikla trú á merkinu, keypt minnihluta í félaginu. Engin breyting er á stjórn eða lykilstjórnendum félagsins,“ segir í svári hans við fyrirspurn Markaðarins.

Ekki fast staðfestar upplýsingar um nafn kaupandans en eftir því sem Markaðurinn kemst næst er um að ræða bandarískan sjóð sem hefur ekki áður komið að fjárfestingum á Íslandi. Samkvæmt heimildum blaðsins festi sjóðurinn kaup á stórum minnihluta í fyrirtækinu,

Alþjóðlegur fjárfestingarsjóður, sem hefur mikla trú á merkinu, hefur keypt minnihluta í félaginu.

Helgi Rúnar Óskarsson, forstjóri 66°Norður

161 milljón var EBITDA 66°Norður á árinu 2017 og minnkaði um 65 milljónir frá fyrra ári.

eða nærri fimmtíu prósentu hlut, en miðað við kaupverðið er heildarvirði 66°Norður því í kringum sjö milljarðar króna.

Auk Rothschild var Lárus Welding, fyrrverandi bankastjóri Glitnis, á meðal ráðgjafa seljenda í viðskiptunum.

Helgi og Bjarney hafa verið eigendur að öllu hlutafélagi 66°Norður í gegnum eignarhaldsfélagið BH Holding en þau eignuðust fyrirtækið að fullu árið 2013 þegar þau

keyptu 49 prósentu hlut af félagi í eigu Sigurjóns Sighvatssonar. Hjónin komu hins vegar fyrst inn í hluthafahöfnina árið 2011 þegar þau, ásamt framtakssjóði í stýringu Stefins, eignuðust 51 prósent hlut í 66°Norður í gegnum samlagshlutafélagið SF II. Skömmu síðar urðu erfiðleikar í samstarfi til þess að þau Helgi og Bjarney keyptu sjóð Stefins út.

Heildartekjur 66°Norður, sem rekur tíu verslanir hér á landi og þrjár í Kaupmannahöfn, jukust um sex prósent í fyrra og námu samtals um 3,86 milljörðum króna. Á fyrsta ársfjórðungi þessa árs jókst velta félagsins um rúmlega fjórðung frá sama tímabili árið áður. Fyrirtækið hefur hins vegar verið reikið með tapi síðustu ár og á árinu 2017 var tapið um 115 milljónir. Hagnaður fyrir afskriftir, fjármagnsliði og skatta (EBITDA) nam tæplega 161 milljón á síðasta ári og minnkaði um 65 milljónir frá fyrra ári. Heildareignir félagsins í árslok 2017 námu tæplega 3,3 milljörðum króna og var eiginfjárlutfall þess um 3,8 prósent.

Sjóklæðagerðin 66°Norður er eitt elsta framleiðslufyrirtæki á Íslandi, en það hóf starfsemi árið 1926, og hjá félaginu starfa samtals um 450 manns, á Íslandi, í Danmörku og Lettlandi, þar sem fyrirtækið er með verksmiðju. hordur@frettabladid.is

Framlegð eykst hjá Elko

Hagnaður Elko, dótturfélag Festar, dróst saman á milli ára vegna aukins launakostnaðar en hins vegar jukust tekjur félagsins og framlegð af vörusölu. Elko hagnaðist um 463 milljónir króna á síðasta fjárhagsári sem náði frá marsbyrjun 2017 til febrúarloka 2018. Til samanburðar nam hagnaður félagsins 534 milljónum á árinu á undan.

Tekjur Elko námu rúmlega 10,7 milljörðum króna á tímabilinu og jukust um 4,8 prósent á milli ára.

Framlegð fyrirtækisins jókst sömu leiðis, eða um tæp 2 prósent, og nam 2.387 milljónum. Laun og launatengd gjöld hækkuðu um 11 prósent á sama tíma og ársverkur fjölgaði úr 115 í 124. Í heild var kostnaðarverð seldra vara 8.328 milljónir og hækkaði það um 5,6 prósent á milli ára.

Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir Elko 2.476 milljónum króna, bókfært eigið fé er 635 milljónir og er eiginfjárlutfallið 26 prósent. – tñ

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLÉG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5800

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5800

Ritstjóri Hördur Eggisson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingaábyrging auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

Sjónvarpsdreifikerfi fyrir hótél, gistiheimili og skip.

ÖREIND – Tengir þig við framtíðina!

Auðbrekku 3 • Kópavogur • s. 564 1660
oreind@oreind.is • www.oreind.is

SART SAMTÖK LAUFRETTA

Viðræður um hlut í Avion Express

Viðræður eiga sér stað um kaup á hlut í lítháiska flugfélaginu Avion Express. Þær eru skammt á veg komnar, samkvæmt heimildum Markaðarins. Á meðal hluthafa eru Davíð Másson, Garðar Forberg og Halldór Hafsteinsson.

Davíð Másson, stjórnarformaður fyrirtækisins, segir í samtali við Markaðinn að Íslendingar séu í minnihluta í hluthafahópnum og ekki sé í farvatinu að það muni breytast. Premeningarnir hafi alla tíð átt Avion Express með erlendum hluthöfum.

Davíð Másson.

Avion Express leigir út flugvélarmiðhöfn. Á meðal viðskiptavina eru WOW air, þar sem Davíð situr í stjórn, spænska laggjaldaflugfélagið Vueling og breska ferðaskrifstofan Thomas Cook. Garðar er á meðal starfsmanna Avion Express og

sinnir viðskiptaþróun.

Premeningarnir festu kaup á Nordic Solutions Air Services fyrir um tíu árum og breyttu nafninu í Avion Express. Á þeim tíma átti félagið þrjár fraktflugvélar af gerðinni Saab 340A, sem einnig voru í farþegaflugi, að því er fram kom í fréttum. Samkvæmt heimasíðu fyrirtækisins rekur það nú 18 Airbus-flugvélar.

Fyrirnefndir Íslendingar reka saman Avion Capital Partners sem sérhæfir sig í ráðgjöf og leigu flugvéla fyrir flugíðnaðinn. – hae, hvj

Ávöxtun sjóða Stefnis

Sjóður	Árleg nafnvöxtun					Árleg nafnvöxtun frá stofnun*
	1 ár*	2 ár*	3 ár*	4 ár*	5 ár*	
Blandaðir sjóðir						
Stefnir – Samval ¹	-0,4%	2,4%	6,3%	10,2%	11,1%	
Íslensk hlutabréf						
Stefnir – ÍS 15 ¹	2,9%	-2,6%	4,6%	10,7%	11,8%	
Íslensk skuldabréf og innlán						
Stefnir – Ríkisskuldabréf verðtryggður ²	0,5%	5,8%	7,0%	6,7%	5,3%	
Stefnir – Ríkisskuldabréf millilangur ²	3,9%	6,0%	5,3%	5,8%	4,6%	
Stefnir – Ríkisskuldabréf langur ²	3,8%	7,5%	5,8%	6,7%	5,2%	
Stefnir – Ríkisskuldabréf verðtryggð ²	5,4%	6,9%	4,9%	5,7%	4,3%	
Stefnir – Lausafjársgjöldur ¹	4,1%	4,7%	5,0%	5,1%	5,2%	
Stefnir – Sparifjársgjöldur ¹						3,7%***
Stefnir – Skuldabréfaval ¹	4,7%	5,7%	5,4%			5,2%
Erlend hlutabréf **						
KF – Global Value ²	17,0%	9,7%	1,0%	4,1%	6,5%	
Stefnir – Scandinavian Fund ²	7,6%	3,3%	-2,6%	-0,6%	2,9%	

** Grunnmynt sjóðanna er EUR en ávöxtun er uppreiknuð í íslenskar krónur. Gengi sjóða tekur þannig mið af gengi gjaldmiðilsins á hverjum tíma.

* 1 ár: 30.06.2017–30.06.2018. 2 ár: 30.06.2016–30.06.2018. 3 ár: 30.06.2015–30.06.2018. 4 ár: 30.06.2014–30.06.2018. 5 ár: 30.06.2013–30.06.2018.

Árleg nafnvöxtun frá stofnun: Ef sjóður er yngri en 5 ára.

*** Stefnir – Sparifjársgjöldur er stofnaður 08.08.2017 og reiknað ávöxtun frá þeim degi til 30.06.2018.

Stefnir hf. er sjálfstætt starfandi fjármálafyrirtæki sem rekur innlenda og alþjóðlega verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestingarsjóði fyrir einstaklinga og fagfjárfesta. Stefnir er stærsta sjóðastýringarfyrtæki landsins. Frekari upplýsingar um Stefni og sjóðina má finna á www.stefnir.is.

Ávöxtun í fortíð gefur ekki áreiðanlegar vísbendingar um ávöxtun í framtíð

Allar ávöxtunartölur eru í íslenskum krónum. Tekið er tillit til umslýðubóknunar við daglegan útreikning á gengi sjóðanna. Upplýsingar eru fengnar frá Arion banka hf., sem er vörslufyrirtæki sjóðanna, og frá upplýsingaveitu Bloomberg.

Verðbréfabjónusta Arion banka er söluaðili sjóða Stefnis

Kynntu þér sjóðina hjá starfsfólki Arion banka í síma 444 7000 eða á arionbanki.is/sjodir.

- 1) Sjóðurinn er fjárfestingarsjóður samkvæmt lögum nr. 128/2011 um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestingarsjóði.
- 2) Sjóðurinn er verðbréfasjóður samkvæmt lögum nr. 128/2011 um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestingarsjóði.

Vakin er sérstök athygli á að áhætta fylgir fjárfestingu í hlutdeildarskírteinum verðbréfasjóða og fjárfestingarsjóða, t.d. getur fjárfesting rýrnað eða tapast að öllu leyti. Fjárfestingarsjóðir hafa rýmri fjárfestingarheimildir, sem geta leitt til minni áhættudreifingar en í verðbréfasjóðum. Fjárfesting í fjárfestingarsjóði telst því almennt vera áhættumeiri en fjárfesting í verðbréfasjóði. Fyrri ávöxtun sjóða gefur ekki áreiðanlega vísbendingu um framtíðarávöxtun þeirra. Nánari upplýsingar um sjóðina, þ. á m. nánari upplýsingar um áhættu við fjárfestingu í hlutdeildarskírteinum þeirra, má finna í útboðslýsingu og lykluupplýsingum þeirra, sem nálgast má á www.arionbanki.is/sjodir.

Hafa fengið að útvíkka starfsemi sína

Stórar matvöruheðjur á Norðurlöndunum hafa fengið samþykki samkeppnisfyrivalda til þess að útvíkka starfsemi sína. Keðjurnar ein-skörða sig ekki við rekstur hefðbundinna matvöruverslana. Greinendur Landsbankans telja að í því ljósi séu kaup Haga á Olis rökrétt.

Kristinn
Ingi Jónsson
kristinni@frettabladid.is

Stærstu félögin á matvöru-mörkuðum á Norðurlöndunum einskorðað sig ekki eingöngu við rekstur hefðbundinna matvöruverslana heldur nær starfsemi þeirra einnig til meðal annars sölu lyfja, hreinlætisvara, eldsneytis og bíla og jafnvel reksturs banka og fasteigna. Er hefð fyrir því að stór norræn smá-sölufélög útvíkki þannig starfsemi sína. Í því ljósi eru fyrirætlanir Haga um að kaupa Olis rökréttar.

Þetta er á meðal þess sem kemur fram í nýlegu verðmati hagfræðideildar Landsbankans á Höfum.

Í matinu, sem Markaðurinn hefur undir höndum, segir jafnframt að stórar matvöruheðjur á Norðurlöndunum hafi fengið samþykki

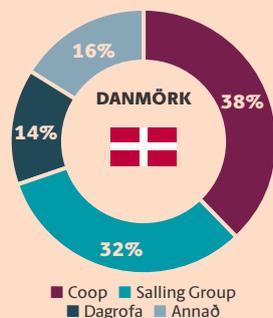
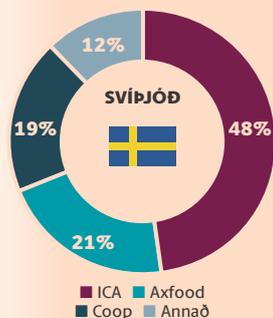
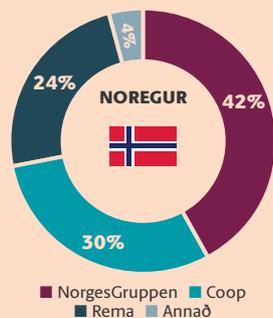
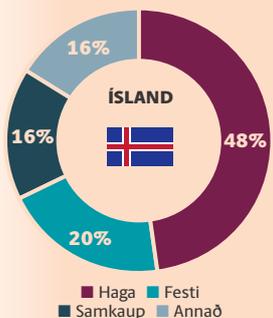
samkeppnisfyrivalda til þess að kaupa bæði skyldan og óskyldan rekstur í gegnum tíðina. Til dæmis hafi verslanakeðjan ICA keypt Hjártat, eina stærstu apótekekeðju í Svíþjóð, í byrjun árs 2015, en ICA rekur apótekin við matvöruverslanir sínar, án þess að þarld samkeppnisfyrirvaldi hafi fengið úr þau kaup.

Á móti hafa samkeppnisfyrirvald, að sögn greinenda Landsbankans, einnig sett samrunum á smásölu-markaði skilyrði, líkt og í tilfalli kaupa norsku keðjunnar Coop á ICA í Noregi á október 2015, en þá var norsku keðjunnar gert að selja 93 af 550 verslunum ICA til óskyldis fyrirtækis. Í því tilfalli var hins vegar um að ræða samruna tveggja stórra smásölukeðja í beinni samkeppni. „Í tilfalli Haga og Olis sýnist okkur sem svo að rekstur félagananna sé það ólíkur að rök fyrir kröfu um sölu reksturs séu óskýr,“ segir í umfjöllun hagfræðideildarinnar.

Til þess að sefa áhyggjur Samkeppniseftirlitsins, sem hefur kaup Haga á Olis til rannsóknar, hafa stjórnendur Haga meðal annars boðist til þess að selja tvær Bónusverslanir og þrjár bensinstöðvar Olis. FRÉTTABLAÐID/VILHELM

Markaðshlutdeild á matvörumarkaði

Samkeppniseftirlitið hefur sem kunnugt er til skoðunar fyrirhuguð kaup Haga, stærsta smásölufélags landsins, á Olis en eftirlitið hefur þegar látið í ljós það frummat sitt að kaupin muni að breyttu „draga með alvarlegum hætti úr virkri samkeppni“. Fallist eftirlitið ekki á sáttatillögur Haga, en félagið hefur meðal annars boðist til þess að selja tvær verslanir Bónuss og þrjár bensinstöðvar Olis, mun það ógilda kaupin.

Hérland samkeppnisfyrirvald ógiltu, eins og frægt er orðið, kaup Haga á Lyfju síðasta sumar en það var mat þeirra að kaupin hefðu leitt til „skaðleggrar samþjöppunar“ á þeim mörkuðum sem félögin starfa bæði á, ekki hvað síst á hreinlætis- og snyrtivörumarkaði.

Léttvæg rök eftirlitsins

Sérfræðingur Landsbankans telja umráð rök léttvæg og segja eftirt að sjá hvernig neytendur hefðu borið skarðan hlut frá borði vegna kaupanna. „Versta niðurstaðan hefði líklega verið lægra verð til neytenda,“ segja þeir. Vandsæð sé hvernig rekstur apóteks samhlíða verslunum Haga hefði komið niður á neytendum.

Hagfræðideildin bendir auk þess á að verslanumhverfið sé að breytast hratt og nauðsynlegt sé fyrir verslanir, smærri sem stærri, að taka þátt í þeim breytingum. Þá fari vægi jarðefnaeldsneytis minnkandi samfara tæknibreytingum og telja verði það samfélagslega hagkvæmt að rekstur fyrirtækja á þeim markaði geti tekið breytingum, neytendum til gagns.

„Sala á þremur þjónustumiðstöðvum til nýrra aðila á þverrandi markaði hlýtur að teljast óhagræði og neytendur borga fyrir óhagræði,“ nefna greinendurnir.

Auk þess er bent á í verðmatinu að ekki sé gengið að vísun gróða í sölu á matvörum hér á landi. Atlantsolía hafi sem dæmi verið til sölu í nokkurn tíma án þess að kaupendur hafi fundist og þá hafi verslanir Víðis og Kosta nýverið verið teknar til gjaldþrotaskipta.

Litlir í norrænum samanburði

Í verðmatinu kemur fram að Hagar sé litlið félag í norrænum samanburði. Þannig séu sölustaðir Haga aðeins 46 talsins en sölustaðir Norgesgruppen í Noregi 1.835, ICA í Svíþjóð 1.296, Kesko í Finnlandi 1.282 og Coop í Danmörku 1.174.

Hlutdeild umræddra matvöruheðja á sínum heimamörkuðum er jafnframt sviðuð. Þannig er hlutdeild Haga á innlendum matvörumarkaði um 48 prósent og er hlutfallið það sama hjá ICA á sænska markaðinum. Hlutdeild Norgesgruppen er 42 prósent í Noregi, 43 prósent hjá Kesko í Finnlandi og 38 prósent hjá Coop í Danmörku.

Eru jafnframt bent á að félögin einskorð sig ekki aðeins við rekstur hefðbundinna matvöruverslana. Coop í Danmörku starfi til að mynda einnig á sviði netverslunar og lyfja- og hreinlætisvara. ICA í Svíþjóð sé með stærstemi í Eystrasaltsríkinum og Noregi og reki auk þess banka. Kesko í Finnlandi selji byggingavörur, bíla og tæki. Reitan Group, sem rekur matvöruverslanirnar Rema 1000 í Noregi, sé umsvifamikilið í rekstri sölutuma í gegnum 7Eleven og Pressbyran á Norðurlöndunum og í Eystrasaltsríkinum ásamt því að selja eldsneyti og stýra fasteignafélagi.

Ljóst er því, að sögn greinenda Landsbankans, að í norrænu samhengi er hefð fyrir því að stór félög á smásölu-markaði útvíkki starfsemi sína.

Sigla seldi eignarhluti sína í þremur félögum í fyrra

Sigla, fjárfestingarfélag Finns Reyrs Stefánssonar og Tómasar Kristjánssonar, seldi eignarhluti sína í Sjóvá, Skeljungi og Kvikun banka í fyrra, að því er fram kemur í ársreikningi félagsins.

Félagið átti 1,7 prósentu hlut í Sjóva, tveggja prósentu hlut í Skeljungi og 7,3 prósent í Kvikun en hlutirnir voru samanlagt metnir á tæpan 1,1 milljarð króna í bókum félagsins í lok árs 2016.

Hagnaður Siglu nam 372 milljónum króna í fyrra en lungi hagnaðarins kom til vegna hlutdeildarfélag, sem nam alls 256 milljónum, og ríflega 202 milljónum söluhagnaðar af eignarhlutum Siglu í öðrum félögum.

Sigla átti eignir upp á tæpa 4,58 milljarða króna í lok síðasta árs. Stærsta eign fjárfestingarfélagins er 6,2 prósentu hlutur í Regin, sem er metinn á tæplega 2,1 milljarð

Tómas Kristjánsson, annar eigenda Siglu.

miðað við núverandi gengi hlutabréfa í fasteignafélaginu, en Sigla átti í árslok 2017 auk þess litinn hlut í Icelandair Group og OZ og rúmlega fjórðungshlut í Húsafell Resort sem rekur hótél og ferðaþjónustu í Húsafelli. Þá var 94 prósentu hlutur Siglu í dótturfélaginu Klasa fjárfesting metinn á tæpa 1,4 milljarða króna í lok síðasta árs.

Þeir Finnur og Tómas hafa verið á meðal umsvifamestu einkafjárfestanna í íslensku viðskiptalífi á undanförunum árum en félög í eigu þeirra og Steinunnar Jónsdóttur eru í hópi stórra hluthafa í Heimavöllum, Regin og Sjóvá. – kj

ESA krefur íslensk stjórnvöld um svör

ESA, eftirlitsstofnun EFTA, hefur gefið íslenskum stjórnvöldum þrjú mánuði til þess að svara fyrir það hvers vegna ekki hafi verið gerðar viðeigandi ráðstafanir til að framfylgja dómi EFTA-dómstólsins um innflutningstakmarkanir sem féll í nóvember.

EFTA-dómstóllinn komst að þeirri niðurstöðu að íslensk löggjöf um innflutningstakmarkanir á fersku kjöti, eggjum og mjólkurvörum væri ólögleg. Ber stjórnvöldum að breyta lögum og reglum til samræmis við niðurstöðuna.

Í bréfi sem ESA sendi íslenskum stjórnvöldum í síðustu viku segir að stjórnvöld hafi brotið gegn skyldum sínum með því að hafa ekki enn brugðist við dómnum átta mánuðum síðar. Þar kemur fram að á síðasta fundi fulltrúa stjórnvalda og ESA sem haldinn var 5. júní hafi fulltrúar stjórnvalda greint frá því að frumvarp þess efnis væri líklega lagt fram á næsta þingi.

ESA segir í bréfinu að þótt enginn tímabrestur sé settur á breytingar á

Dómsalur EFTA-dómstólsins sem er í Lúxemborg.

lögum í samræmi við EES-sáttmálan þurfi hins vegar að ganga til verks og koma breytingunum í gegn eins fljótt og unnt er. Þá geti stjórnvöld ekki borið fyrir sig erfiðar aðstæður heima fyrir eða hátt flækjustig.

Telur ESA að íslensk stjórnvöld

hafi haft nægan tíma til að uppfylla skyldur sínar og hefur eftirlitsstofnunin því krafist þess að stjórnvöld geri grein fyrir máli sínu innan þriggja mánaða. Verður þá lagt mat á hvort vísa þurfi málinu til EFTA-dómstólsins eður ei. – tff

OKKAR SÝN Á LÚXUS

Volvo XC90 AWD er skandínavískur lúxus.
Rómaður snertiskjárninn, mögnuð sætin,
há sætisstaðan og einstök veghæðin
endurspegla sænska natni við smáatriði.
Aflið og mýktin ásamt einstöku öryggi,
Volvo öryggi, sýna vel sænska snilli
bílahönnuða Volvo.

SJÖ SÆTA
LEÐURINNRETTING
VÉLARHITARI MEÐ TÍMASTILLI
RAFDRIFIN OPNUN Á AFTURHLERA
NÁLÆGÐARSKYNJARI AÐ FRAMAN OG AFTAN
VERÐ FRÁ 8.590.000 KR

KOMDU Í BRIMBORG OG REYNLSUAKTU
VOLVO XC90 AWD

Öruggur staður til að vera á

Brimborg Reykjavík
Bíldshöfða 6 · Sími 515 7000

Brimborg Akureyri
Tryggvabraut 5 · Sími 515 7050

volvocars.is

Óttast ekki launaskrið í ferðapjónustu

Hörður Gunnarsson, framkvæmdastjóri Iceland Travel, segir að laun séu komin að þolmörkum í ferðapjónustu. Ferðaskipuleggjendur hafa margir hverjir ákveðið að hvíla Ísland á meðan gengið er jafn sterkt og raun ber vitni. Aukinn áhugi er á Íslandi frá Norður-Ameríku og Asíu en þar er sumarfrí styttra.

Helgi Vífill
Júliússon
helgivifill@frettabladid.is

Gengisstyrking krónu og hækkandi launakostnaður hefur knúið Iceland Travel til að hækka verð á ferðum á hverju ári en nú er komið að þolmörkum. Það er 20-30 prósentu samdráttur í bókunum í sumar," segir Hörður Gunnarsson, framkvæmdastjóri fyrirtækisins. Iceland Travel annast móttöku erlendra ferðamanna og er í eigu Icelandair Group.

„Skýringin er einföld. Viðskiptavinir okkar, sem eru að mestu erlendar ferðaskrifstofur, segja að Ísland sé orðið of dýr áfangastaður. Ferðaskipuleggjendur hafa margir hverjir ákveðið að hvíla Ísland á meðan gengið er svona sterkt og senda ferðamenn þess í stað til Noregs, Norður-Svíþjóðar og Finnlands," segir hann.

Iceland Travel er langstærsta fyrirtæki sinnar tegundar hérlandis, að hans sögn, en það velti um 15 milljörðum króna í fyrra. „Við erum með markaðsstarf um allan heim. Við þjónustum fyrst og fremst erlendar ferðaskrifstofur en höfum verið að færa okkur á neytendamarkað og ætlum að gera okkur gildandi á því sviði. Við bjóðum einnig ráðstefnu- og hvataferðir og fyrir þremur árum stofnuðum við vörumerkið Nine Worlds sem þjónustar fágætisferðamenn [lúxusferðamennsku, innskot blm.]. Þessu til viðbótar erum við með öflugra þjónustu fyrir skemmtiferðaskip sem sigla til landsins," segir Hörður.

Fram kom í afkomuviðvörðun Icelandair Group fyrir skemmstu að töluverðar afbókanir hefðu verið hjá hópum hjá Iceland Travel vegna minnkandi samkeppnishæfni Íslands sem myndi valda lakari afkomu í þeim rekstri á þessu ári. „Sennilega áttu um 80 prósent af okkar farþegum sem hafa afbókað að fljúga með Icelandair. Iceland Travel er hins vegar ekki stórt á mælikvarða Icelandair Group.“

Afkoman verður í jörnum

Hvernig verður afkoman á þessu ári?

„Hún verður í jörnum. Við gerum ráð fyrir að spýta í lófana á seinni hluta ársins. Við erum að leggja drög að okkar sóknarleik og munum snúa stöðunni við. Það er engan bilbug á okkur að finna. Það eru sóknarfæri víða, til dæmis í hvataferðum og fágætisferðamennsku, auk þess sem við verðum að laga aðrar ferðir betur að markaðnum.“

Aðalverkefnið í ferðapjónustu um þessar mundir sé að hagræða og meðal annars nýta stafræna tækni í meira mæli til þess. „Við erum rétt

„Við höfum þurft að segja upp fólki, því miður, en miðað við fjölda starfsmanna Iceland Travel er það ekki stór hópur. Við höfum einnig ekki ráðið í staðinn fyrir þá starfsmenn sem hafa hætt hjá okkur að eigin frumkvæði,“ segir Hörður Gunnarsson, framkvæmdastjóri Iceland Travel. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR EYJÓLFSSON

að byrja á þessari stafrænu vegferð.“
Hvernig hafði þið brugðist við breyttu landslagi?

„Við vinnum stöðugt að því að finna samstarfsgrundvöll með birgjum og við erum í stöðugri vörubrúun. Samdrátturinn nú er fyrst og fremst vegna þess að ferðamenn stytta dvöl sína. Nú kjósa margir viðskiptavinir helst að ferðast um suðvesturhornið og

Grefur undan íslenski ferðapjónustu

„Ein helsta ögnin við íslensk fyrirtæki í ferðapjónustu er sú að fyrirtæki á Íslandi búa ekki við sama samkeppnisgrundvöll og erlendar aðilar sem flytja jafnvel rútur og starfsfólk hingað til lands og lúta ekki starfsreglum íslensks vinnu-

markaðar,“ segir Hörður.

„Þessir aðilar komast upp með að greiða ekki sömu laun og íslensk fyrirtæki og geta, sum hver, sneitt fram hjá skattheimtu. Leikreglur verða að vera sambærilegar fyrir fyrirtæki á samkeppnismark-

aði. Stjórnvöldum ber skylda til að taka þessi mál til skoðunar enda er þetta ólöglegt athæfi sem grefur undan íslenski ferðapjónustu.“

Að hans sögn er töluvert um slík brot á Íslandi en erfitt sé að henda reiður á umfanginu.

Suðurlandið í styttri ferðum. Það þarf einnig að taka tillit til samsetningar ferðamanna. Það er aukinn áhugi á Íslandi á meðal ferðamanna frá Norður-Ameríku og Asíu og þetta fólk fær styttri fri en Evrópuþáur. Þetta skiptir allt máli.“
Hafið þið þurft að segja upp fólk til að bregðast við breyttum aðstæðum?

„Við höfum þurft að segja upp fólk, því miður, en miðað við fjölda starfsmanna Iceland Travel er það ekki stór hópur. Við höfum einnig ekki ráðið í staðinn fyrir þá starfsmenn sem hafa hætt hjá okkur að eigin frumkvæði. Starfsmennirnir eru nú 170.“

Segðu mér frá breyttu landslagi í ferðaþjónustu.

„Vöxturinn hefur verið alltof hraður á undanförunum árum. Breytt landslag má fyrst og fremst rekja til þess að krónan hefur styrkt umtalsvert á undanförunum árum. Samhliða því hafa laun og tilkostnaður hækkað gríðarlega. Þegar krónan var veikari studdi hún við bættu samkeppnistöðu Íslands sem áfangastaðar fyrir ferðamenn. Nú þegar krónan er sterkari hefur það þau áhrif að ferðamenn stytta dvöl sína. Iceland Travel hefur ávallt skipulagt ferðir hringinn í kringum landið. Aður fyrr fóru ferðamenn hringinn á 10-15 dögum. Þeir stoppuðu víða og skoðuðu landið gaumgæfilega. Nú ferðast þeir einkum um Suðurlandið á 4-6 dögum. Landsbyggðin fer því einna verst út úr breyttu ferðamynstri. Verkefni fyrirtækja í ferðaþjónustu er að mæta breytti hegðun ferðamanna með breyttu vörufraumböði sem er þá einkum styttri ferðir, sem eru á kostnað landsbyggðarinnar. Það munu

Afkoman verður í jörnum í ár. Við gerum ráð fyrir að spýta í lófana á seinni hluta ársins. Við erum að leggja drög að okkar sóknarleik og munum snúa stöðunni við.

20-30%

samdráttur er í bókunum hjá Iceland Travel í sumar.

áfram koma hópar til landsins og því eru mikil tækifæri fram undan fyrir okkur.“

Hvað finnst ferðamönnum um þetta vota og dapra sumar okkar?

„Við fylgjumst grannt með ánægju okkar gesta og það er gaman að geta sagt frá því ferðamenn eru mjög ánægðir með Ísland og þá upplifun sem landið hefur upp á að bjóða. Við kynnum ekki Ísland sem sólarland heldur land með ægífaburri náttúru, heillandi menningu og stað sem hefur fjölmarga afþreyingarmöguleika.“

Skapast rými fyrir hvataferðir

Talið berst að hvataferðum. „Þær hafa gengið ágætlega í ár og hafa staðist áætlanir. Við sjáum jafnvel vöxt á þeim vettvangi jafnvel þótt aðrir markaðir hafi gefið eftir. Það sem hefur háð þeim markaði

Endurskoðandi sem helgaði ferðaþjónustu krafta sína

Hörður er löggiltur endurskoðandi en hefur starfað í ferðaþjónustu nánast alla sína starfsævi. „Tilviljun réð því að ég fór í ferðaþjónustu. Eftir útskrift vildi ég afla mér reynslu úr atvinnulífinu áður en ég myndi að helga endurskoðun starfskrafta mína. Á þeim tíma var mér boðið starf fjármálastjóra Samvinnuferða Landsýnar. Eftir að hafa starfað þar í fjögur ár fór ég í endurskoðun en skömmu seinna var mér boðið starf framkvæmdastjóra Úrvals-Útsýnar í árslok 1989, sem var þá í eigu Flugleiða,“ segir hann.

„Ég hafði fengið smjörþefinn af ferðaþjónustunni og það kitlaði að hefja störf aftur á þeim vettvangi. Ég vildi fá tækifæri til að móta tölurnar en ekki fara yfir þær. Það sem kitlaði við ferðaþjónustuna var mannleg samskipti. Auðvitað bauðst á þeim vettvangi líka tækifæri á að sjá heiminn, sem ég hafði ekki gert mikið af, og þótti spennandi. Þetta var mikil áskorun. Á þeim tíma vorum við bæði að koma Íslendingum til sólarlanda og flytja inn ferðamenn. Leiguflug, sem við buðum upp á, voru laggjaldlaugfélög þess tíma. Það var hagkvæmara að geta flogið beint á áfangastað og bjóða aðeins upp á ferðirnar tímabundið þegar eftirspurnin var til staðar í stað þess að halda úti flugleiðum árið um kring.“

á undanförunum árum er hve gistirými hefur verið takmarkað, sérstaklega yfir háönn fyrir stóra hópa. Það var flöskuhálsinn því hóteli hafa verið uppbökud.

Nú er hins vegar samdráttur í skipulögðum hópferðum og því hefur skapast rými fyrir stærri hvataferðahópa. Við getum loksins svarað kalli markaðarins. Það eru nokkur hótél sem eru með yfir 200 herbergi og geta tekið við þessum gestum. Almenn séð eru þetta fjögurra stjörnu hótél og þau eru allnokkur hlerendis. Sá hópur er ágætlega borgandi og kys hátt þjónustustig.“

Fram hefur komið í fjölmiðlum að samkvæmt samantekt Iceland Luxury, sem er meðal annars í eigu Icelandair Group, Bláa lönsins og Landsbankans, eru tekjur af ferðamanni í lúxusferð hlerendis að meðaltali sexfalt meiri á gistinótt en af hefðbundnum ferðamönnum. Slíkir fagætisferðamenn eyði um 200 þúsund krónum á dag en hefðbundnir ferðamenn 34.500 krónum með flugi og gistingu. Þeir gista þó skemur hér á landi.

Tíu starfsmenn Nine Worlds þjóna lúxusferðamönnum

„Við stofnuðum Nine Worlds fyrir rökum þremur árum sem þjónustustar fagætisferðamenn. Í upphafi vorum við með einn og hálfan starfsmann í vinnu en nú eru þeir orðnir tíu. Við byrjuðum á núlli og reksturinn hefur gengið þrýðilega,“ segir Hörður. „Sá markaður er dattlungafullur og tekur ákvarðanir um koma með skömmum fyrirvara. Mögulega er beðið um tilboð í dag og þeir vilja koma í næstu viku.“

Ottast þú launaskríð í ferðaþjónustu í komandi kjaraviðræðum?

„Nei. Rekstrarskilyrði í ferðaþjónustu hafa verið erfið síðustu tvö ár með vaxtarverkjum og styrkingu krónunnar, það er því þörf á meiri hagræðingu í rekstri ferðaþjónustufyrirtækja. Laun í ferðaþjónustu eru komin að þölmörkum. Það væri ekki nema aðrar atvinnugreinar geti boðið mun betur en við. Vinnuafli fer þangað sem best er boðið hverju sinni.“

Iceland Travel og rútuþjónusta Gray Line skoðuðu sameiningu sem hætt var við. Hafið þið áhuga á að taka þátt í yfirvofandi samrunum í ferðaþjónustu?

„Það kann vel að vera. Það er mikilvægt að vera opinn fyrir því ef tækifærið kemur. Núna er fókusinn fyrst og fremst á að gera betur í rekstrinum.“

Er líkur á að ferðamönnum til Íslands muni fækka vegna dýrtíðar?

„Það þarf ekki að vera en samsetning ferðamanna gæti breyst. Eins og áður hefur komið fram hefur dvalartími þeirra styst og þeir eyða minna. En ferðamenn hafa enn áhuga á að heimsækja landið. Vefurinn okkar er gríðarlega mikið notaður og 170 þúsund manns fylgja okkur á samfélagsmiðlinum Instagram. Rúmlega 40 þúsund manns fylgja okkur á Facebook. Það er því mikill áhugi á Íslandi og enn eru mikil tækifæri í íslenski ferðaþjónustu.“

Hvernig hefur rekstur Iceland Travel gengið?

„Rekstur hefur gengið ágætlega undanfarið ár. Við höfum vaxið um 20-30 prósent á ári í takt við aukinn ferðamannstraum til landsins. Sá vöxtur var ekki nógu arðbær á árunum 2016 og 2017. Það má rekja til mikils alags og of mikils vaxtar. Það vantaði jafnvægi í reksturinn.“

Ísafold er ein stærsta prentsmiðja landsins og þjónustar daglega stóran hóp viðskiptavina. Verkefni okkar eru jafn fjölbreytt og viðskiptavinir okkar eru margir. Allt frá einföldum nafnspjöldum til bæklinga sem dreift er í öll heimili landsins. Bækur, tímarit, bæklingar og umbúðir. Við komum hugmyndum þínum í framkvæmd.

Hafðu samband og við klárum þetta saman.

Ingibjörg „Bagga“ Jóhannsdóttir, bókbíndari og göngugarpur

Suðurlhrauni 1 | 210 Garðabæ | Sími: 59 50 300 | www.isafold.is

Ísafoldarprentsmiðja er umhverfissvottuð prentsmiðja af Svaninum, norræna umhverfismerkinu. Við erum aðilar að Rammasamningi Ríkiskaupa og Rammasamningi Reykjavíkurborgar. Við framleiðum dagblöð, bækur, tímarit, bæklinga, umbúðir, veggspjöld, bréfsföni, umslög, nafnspjöld, fjölpóst og margt fleira.

Skuldin var eiganda AC Milan ofviða

Bandarískur vogunarsjóður tók AC Milan yfir eftir að kinverskur eigandi knattspyrnuliðsins greiddi ekki 32 milljóna evra afborgun af skuld sinni við sjóðinn. Enginn fjárfestir var reiðubúinn til þess að endurfjármagna lánið. Vogunarsjóðurinn hyggst ekki selja félagið í bráð.

Kristinn
Ingi Jónsson
kristinnngi@frettabladid.is

Ólíklegt þykir að bandarískri vogunarsjóðurinn Elliott Management, sem tók í síðustu viku yfir ítalska knattspyrnufélagið AC Milan, muni selja félagið í bráð. Vilji sjóðsins stendur fremur til þess að skjóta styrkari stoðum undir fjárhag félagsins og koma því aftur í fremstu röð á meðal evrópskra knattspyrnuliða. Þegar því takmarki er náð, mögulega innan átján mánaða, hyggst vogunarsjóðurinn, sem milljarðamæringurinn Paul Singer stýrir, selja ítalska félagið.

Þetta herma heimildir The Financial Times sem birti um helgina ítarlega fréttaskýringu um ástæður þess að kinverski kaupspýlumaðurinn Li Yonghong missti AC Milan í hendur vogunarsjóðsins aðeins fimmtán mánuðum eftir að hann eignaðist félagið.

Kaup Li á AC Milan, sem er eitt sigursælasta félag í evrópski knattspyrnuögu, í apríl í fyrra markaði endalok tveggja áratuga valdaskieðs Silvio Berlusconi, fjölmóðlamöguls og fyrrverandi forsætisráðherra Ítalíu, hjá félaginu. Kaupverðið var 740 milljónir evra, jafnvirði 90 milljarða króna, en til þess að auðveldja fjármögnun kaupanna veitti Elliott Li yfir 500 milljóna evra lán. Lánið, sem bar afar háa vexti, átti eftir að draga dilk á eftir sér.

Elliott gat ekki tapað

„Ég hef ekki grænan grun um hvernig Li ætlað að greiða vextina,“ sagði einn viðmælenda The Financial Times, sem þekkir vel til stöðu mála, sama dag og tilkynnt var um kaup Kinversjans í fyrra. „Sama hvað gerist, þá mun Elliott hafa betur,“ bætti hann við. „Eflí borgar, þá vinnur Elliott og ef hann borgar ekki mun Elliott taka félagið yfir. Ég býst við því að Elliott muni eiga AC Milan í október á næsta ári,“ sagði hann en þá var lánið á loka-gjaldaga.

Viðmælendinn reyndist sannspár þó svo að tímasetningin hafi ekki verið sú rétta. Elliott eignaðist AC Milan í síðustu viku eftir að Li greiddi ekki 32 milljónir evra af láni vogunarsjóðsins á réttum tíma.

Fulltrúar vogunarsjóðsins furdudu sig á því að Li skyldi ekki hafa greitt af láninu. Áður en kom að gjaldgæga hefði hann fengið „nokkur tækifæri“ til þess að selja hlut í félaginu til þess

Vogunarsjóðurinn Elliott Management hefur lofað að auka hlutafé ítalska knattspyrnufélagsins um 50 milljónir evra, jafnvirði rúmlega sex milljarða króna, og koma rekstri félagsins á réttan kjölf. Nordciphotos/Getty

af fjármagna greiðslu til sjóðsins. „Hvers vegna innti hann ekki greiðsluna af hendi á föstudag?“ spyr einn sem tók þátt í viðræðum fulltrúa Elliott og Li. „Hann hefur tapað 500 milljóna dala hlut.“

Áð sögn kunnugra hafði Li síðustu sex mánuði reynt að finna útgöngu-leið. Hann ferðaðist meðal annars til Lundúna í leit að fjárfestum sem væru reiðubúnir til þess að endurfjármagna skuldir hans við vogunarsjóðinn. Það gekk ekki þrautalaust fyrir sig. „Enginn vildi hjálpa honum,“ segir einn viðmælenda The Financial Times.

Margir undruðust stranga skilmála láns vogunarsjóðsins. „Ég þurfti að lesa skilmálana þrisvar. Ég hélt að þetta væri visindaskáldskapur,“ nefnir annar viðmælenda blaðsins. „Ég hef aldrei nokkurn tímann séð neitt þessu líkt. Ég trúði því ekki að einhver hefði skrifað undir þessa skilmála.“

Dýru verði keypt

Af skilmálunum er ljóst að stuðningur Elliott var dýru verði keyptur. 180

milljóna evra lán sjóðsins til eignarhaldsfélags Li í Lúxemborg bar árlega vexti upp á meira en 11 prósent og var auk þess svonefnt PIK-lán sem þýðir að áfallnir vextir bættust við höfuðstólinn og skyldu greiðast í lokin. Umrætt lán er sagt hafa fælt fjárfesta, fyrst og fremst vogunarsjóði í Lundúnum, frá því að ganga til samninga við Li. „Vandamálið var alltaf lánið sem eignarhaldsfélagið tók,“ segir einn ráðgjafi Kinversjans. Nokkrir sjóðir lystu yfir áhuga á því að eignast skuldri sjálfis knattspyrnufélagsins, AC Milan, en enginn var reiðubúinn til þess að endurfjármagna hávaxtalaníð.

Þá vakti það grunsemdir margra fjárfesta hve tapmarkaðar upplýsingar voru opinberar um auð Kinversjans. „Hann gat ekki sýnt fram á að hann hefði bolmagn til þess að stöðja við félagið og margna grunadi að hann væri yfirskuldaður í Kína,“ nefnir ráðgjafinn. „Eina sem var vitað um hann var að hann tengdist föstforvinnslu og fasteignabráski.“

Einn vogunarsjóðsstjóri sem Li

leitaði til lýsti skuldum Kinversjans við Elliott sem „ófjárfestalegum“. Ekki hefði komið til greina að kaupa þær. „Þegar þeir [ráðgjafar Li] nefndu að fjölskylda hans ætti föstforvinnslu í Kína, þá vissum við að þetta væri ekki fjárfesting fyrir okkur.“

Þrír buðu í félagið

Hjolin fóru hins vegar fljótt að snúast í byrjun júnímánaðar þegar ljóst varð að Li myndi vart geta staðið í skilum við Elliott. Þrjú fjárfestar gerðu tilboð í ítalska félagið: Rocco Comisso, hinn ítalsk-ameríski eigandi knattspyrnuliðs New York Cosmos, Ricketts-fjölskyldan, sem á hafnaboltið Chicago Cubs, og rússneski milljarðamæringurinn Dmitry Rybolovlev, eigandi AS Monaco.

Heimildir herma að Comisso hafi gert þrjú tilboð í AC Milan sem hafi öll verið hærrí en virði félagsins í bókum Elliott, sem er 380 milljónir evra, en Li er sagður hafa hafnað þeim öllum.

Sjóarnefndu fjárfestarnir tveir áttu í viðræðum við fulltrúa Elliott en

Paul Singer,
stofnandi Elliott
Management.

Li Yonghong,
fyrrverandi
eigandi AC Milan.

32

milljónir evra var afborgunin sem Li Yonghong stóð ekki skil á af skuld sinni við Elliott Management.

fulltrúarnir höfnuðu að lokum – eftir langa næturfund – málaleitan fjárfestanna og sögðu heillavenlegast að sjóðurinn sjálfur tæki félagið yfir. „Það var allt á tjá og tundri. Bankamenn, lögfræðingar og ráðgjafar höfðu unnið að þessu í sex mánuði og í lokin var árangurinn enginn,“ segir einn sem stóð nærri viðræðunum.

Allt í einu var Elliott Management, sjóðurinn sem er þekktari fyrir að kaupa minnihluta í fyrirtækjum og kalla eftir breytingum í rekstri þeirra en að hafa fullt yfirráð yfir fyrirtækjum, orðinn eini eigandi 119 ára gamals knattspyrnufélags á Ítalíu.

Sjóðurinn hyggst ekki selja félagið í bráð en í síðustu viku lofaði hann því að auka hlutafé þess um 50 milljónir evra. Sjóðurinn hefur jafnframt biðlað til Riccardo Silva, eiganda Miami FC, um að hjálpa sér að koma skikk í rekstur AC Milan. Enn fremur eru sögusagnir á kreiki um að vogunarsjóðurinn ætli að láta byggja nýjan leikvang fyrir félagið en það deilir núverandi heimavelli, hinum sögufæra San Siro leikvangi í norðvesturhluta Milanóborgar, með erkfjendunum í Inter Milan.

Vogunarsjóðurinn hyggst hins vegar ekki eiga knattspyrnufélagið til langframa enda eru slíkir sjóðir alla jafna ekki langtímafjárfestar. Er talið sennilegt að Elliott selji félagið innan átján mánaða, að því er segir í fréttaskýringu The Financial Times.

Útflutningur í lausamöl

Konráð S.
Guðjónsson
hagfræðingur
Viðskiptaráðs

Komdu í smá hugarleikfimi: Horfðu í kringum þig og veltu fyrir þér hvaða hlutir eru framleiddir á erlendri grundu. Síminn eða tölvann sem þú ert þess grein í er væntanlega innflutt. Lesir þú blaðið á gamla og góða mätann er það væntanlega ekki innflutt, en pappírinn, bleiki og tækin í prentsmiðjunni eru líklega innflutt. Lyfin sem þú tókst í morgun eru líklega innflutt, ef ekki þá eru tækin sem framleiddu þau innflutt. Er kannski erfitt að finna fyrirbæri sem eru ekki innflutt eða

byggja ekki á innflutningi? Jafnvel ómögulegt?

Ekkert er ókeypis

Prentvélar, simar, tölvur, lyf og svo framvegis. Allt kostar þetta eitthvað. Ekkert er ókeypis og til þess að afla einhvers þarf að láta annað af hendi. Í þessu tilfelli gjaldeyri sem aflað er með öflugum útflutningi (eða erlendri lánstöku, en við munum öll hvernig það fór þegar hún var of mikil). Útflutningur er að sjálfsögðu ekki eina forsenda þess að við getum stuðlað að góðum lífskjörum, en það er óhugsandi að ímynda sér Ísland með sínum tækifærum og samfélagslegu innviðum án viðskipta við útlönd.

Tansanía í dag er Ísland 1918

Tölurann tala sýnu máli. Útflutningur er 47% af árlegri verðmætasköpun Íslands (eða vergri landsframleiðslu). Innflutningur er á hinn bóginn um

43%, eða tæplega 1.100 milljarðar króna – næstum 16 svokallaðar Borgarlínur í innflutning á einu ári. Við fullveldi Íslands árið 1918 var hlutfall útflutnings litlu lægra (38%) en aftur á móti hefur landsframleiðsla á mann nærri 18-faldast síðan þá, sem byggir í samsvarandi vexti útflutnings. Það þýðir að lífskjör í Tansaníu eða á Vanúatú eru í dag, á mælikvarða landsframleiðslu, áþekkt því sem var á Íslandi fyrir 100 árum síðan.

„Hvers vegna segir hann frá einhverju svona augljósu?“ kunna sumir lesendur að spyrja sig. Tíðindi síðustu mánaða benda eindregið til þess að rekstrarumhverfi útflutnings og horfurnar í efnahagslífinu hafi versnað og því er sjaldan betri tími til að minna á þessi augljósu sannindi. Í síðustu viku birtust fréttir um að afkoma tveggja af stærstu útflutningsfyrirtækjum landsins fari versnandi. Þetta eru fyrirtæki í

stærstu atvinnugrein landsins, ferðaþjónustu, sem hefur staðið undir allt að helmingi efnahagsþröngunar síðustu ára – atvinnugrein sem allir sjá að horfir fram á hægari vöxt.

Hækkun launakostnaðar umfram framleiðni, riflega 50% hækkun olíuverðs á einu ári og vaxandi erlend samkeppni er svo eitthvað sem fyrirtæki í öllum geirum finna fyrir. Ekki má heldur gleyma því að laun á Íslandi eru með því hæsta sem gerist og að Ísland er dýrasta OECD ríkið, sem getur reynt dýrkeypt fyrir fyrirtæki í alþjóðlegri samkeppni. Í hækkun launa og sterkri krónu getur auðvitað falist jæklað þróun en í heimi harðnandi samkeppni getur sú þróun engu að síður leikið landsmenn grátt ef hún er ósjálfbær til lengri tíma.

Varlega en örugglega inn á meðalveginn

Fyrirtæki landsins vilja og geta

sannarlega lagt sitt af mörkum til samfélagsins, en þau eru síður en svo botnlau brunnur launahækkana og skatttekna. Feta þarf frekar hinn gullna meðalveg líkt og svo oft í lífinu. Varla finnst skryari visbendingar um að við séum komin út í lausamöl úti í vegarkanti – varlega en örugglega þarf að stýra sér aftur inn á veginn. Í þessu samhengi þýðir það t.d. hófstilla kljarsamninga, að stjórnmöld stuðli að öflugum atvinnulífi með eins skilvirku skattkerfi og regluverki og unnt er og að peningastafna Seðlabankans stöðji við nauðsynlegar fjárfestingar. Þannig geta útflutningsfyrirtæki, önnur fyrirtæki og efnahagslífið allt vaxið og dafnað – öllum til velsældar.

westfalia
AUTOMOTIVE

DRÁTTARBEISLI

Hágæða beisli, föst eða losanleg, fyrir flestar gerðir fólksbíla og jeppa. Upplýsingar um verð og tímabantanir hjá söluaðilum um land allt.

Söluaðilar Motormax:

Toyota Kaptúni
Kauptúni 6
Garðabæ
Sími: 570-5070

Toyota Akureyri
Baldursnesi 1
603 Akureyri
Sími 460-4300

Toyota Reykjanesbæ
Njarðarbraut 19
260 Reykjanesbær
Sími 420-6600

Toyota Selfossi
Fossnesi 14
800 Selfossi
Sími 480-8000

TOPPBÍLAR
Kletthálsi 2
110 Reykjavík
Sími 587-2000

Kaupfélag Skagfirðinga
Ártorgi 1
550 Sauðárkrókur
Sími 455-4500

MotorMax

Motormax ehf.
Vatnagarðar 12
Sími: 545 4040

Skotsilfur

„Fullmikill“ hagnaður

Eins og greint var frá fyrr í vikunni nam hagnaður rekstrarfélags IKEA á Íslandi riflega 980 milljónum króna á síðasta rekstrarári sem lauk í ágúst í fyrra og jókst um 30 prósent frá fyrra ári. Hefur hagnaðurinn aldrei verið meiri á einu ári. Margir minnst ummæla Þórarins Evarssonar, framkvæmdastjóra IKEA, í Fréttablaðinu síðasta sumar þar sem hann sagðist vera þeirrar skoðunar að hagnaðurinn fyrir rekstrarárið 2015 til 2016 hefði verið „fullmikill“. „Við erum að reyna að vinna ofan af því eins og við getum,“ bætti hann við. Það virðist ganga erfiðlega miðað við afkomu síðasta rekstrarárs.

Sterkt uppgjör

Uppgjör smásölu-keðjunnar Festar fyrir síðasta rekstrarár sem lauk í febrúar kom mörgum á óvart. Þrátt fyrir harðari samkeppni með innreið Costco til landsins og miklar launahækkunir hækkaði EBITDA smásölu starfsemi félagsins um 2,4 prósent frá fyrra rekstrarári og vörusalan jókst um 2,3 prósent að teknu tilliti til aflagðrar starfsemi. Það er öllu betri árangur en hjá helsta keppinautnum, Högum, þar sem EBITDA hækkaði á sama tíma um 31 prósent á milli ára og sala dróst saman um 4,4 prósent. Í því ljósi mega Jón Björnsson, forstjóri Festar, og félagar vel við una.

Ragnar til ÍV

Ragnar Benediktsson, sem hefur starfað sem hlutabréfagreiðandi hjá greiningarfyrirtækinu IFS, hefur gengið til liðs við Íslensk verðbréf þar sem hann mun starfa við sjóðastýringu. Ragnar starfaði í þrjú ár hjá IFS en þar áður var hann greiðandi hjá fjármála-fyrirtækinu PT Trimegah Sekuritas í Jakarta í Indónesíu. Hann lauk jafnframt meistaraáráðu í hagfræði frá Peking-háskóla árið 2014. Nokkuð hefur verið um breytingar á starfsmannahópi Íslenskra verðbréfa að undanförunu en fyrr á árinu gengu þau Harpa Samuëlsdóttir, Jón Eggert Hallsson og Ottó Biering Ottósson til liðs við verðbréfafyrirtækið.

Lofaði að efla breska fluggeirann

Theresa May, forsætisráðherra Bretlands, sótti eina stærstu flugsýningu heims á Farnborough-flugvælinum fyrr í vikunni. Forstjorar Flugfélaga hafa hótado að flytja starfsemi félaga sinna úr landinu nái bresk stjórnvöld ekki góðum samningnum við Evrópusambandið í kjölfar útgöngu Breta úr sambandinu en May reyndi að fullvissa þá um að framtíð fluggeirans væri björt. Stjórnvöld myndu veita meira fé til greinarinnar. NORDICPHOTOS/GETTY

Betur má ef duga skal

Sigurður Hannesson framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins

Global Innovation Index (GII), á nýsköpun í ríkjum heims. Nú er Ísland í 23. sæti en var í 13. sæti árið 2017. Niðurstöðurnar voru birtar þann 10. júlí síðastliðinn.

Drifkraftur vaxtar

Rétt eins og í knattspyrnu keppa ríki heims sin á milli um að búa þegnum sínum sem best lífskjör og skapa þannig aðlaðandi aðstæður fyrir folk og fyrirtæki. Samkeppnishæfni þjóða skiptir þannig máli varðandi velsæld landsmanna. Þau fjögur málfræmi sem skipta mestu máli fyrir samkeppnishæfni þjóða eru menntun, innviðir, nýsköpun og starfsumhverfi. Með umbótum á þessum sviðum stöndum við okkur betur í samkeppni þjóða, aukin verðmæti verða til sem standa undir auknum lífsgæðum.

Nýsköpun er ein meginforsenda framleiðniaukningar, verðmættasköpunar, samkeppnishæfni og gjalddeyrisóflunar fyrirtækja og þjóða. Nýsköpun mun að stórum hluta leysa þær áskoranir sem heimsbyggðin stendur frammi fyrir og má nefna loftslagsmál og heilbrigðismál með öldrun þjóða.

Hinn alþjóðlegi mælikvarði sem um ræðir, GIÍ, leitast við að mæla þá samverkandi þætti sem leiða til

» Ísland hefur nú fallið um 10 sæti í alþjóðlegri mælingu Alþjóðahugverkastofnunarinnar á nýsköpun í ríkjum heims.

öflugrar nýsköpunar þar sem tillit er tekið til fjölmargra þátta, samaber stöðu menntakerfis, einkaleyfismál, fjárfestingar í tækniþróun og samstarf háskóla og atvinnulífs við rannsóknir og þróun. Markmið Samtaka iðnaðarins er að Ísland verði orðið meðal fimm efstu landa samkvæmt þessum mælikvarða árið 2020.

Dregur úr skilvirkni

Ýmislegt gengur vel og má nefna að við verjum miklum fjármunum í menntakerfið í samanburði við önnur ríki (3. sæti) og birtar vísindagreinar á sviði raunvísinda og tækni eru fleiri en gengur og gerist með hliðsjón af landsframleiðslu (4. sæti). Ýmsir þættir draga Ísland niður og má þar nefna hlutfall útskrifaðra nema í raunvísindum og verkfræði (77. sæti), útlutning á vegum skapandi iðnaðar (105. sæti)

og rafræna stjórnvísu en þrátt fyrir gott aðgengi að netinu og almenna tölvunotkun eru stjórnvöld eftirbátur annarra ríkja á þessu sviði (60. sæti).

Mælt er hvað við leggjum fram til að örva nýsköpun annars vegar og svo hverju það skilar hins vegar. Samkvæmt mælikvarðanum dregur úr nýsköpun milli ára. Ísland er nú í 19. sæti á þann mælikvarða en var í 10. sæti árið 2017. Þannig dregur úr skilvirkni kerfisins og það skilar ekki sama árangri og áður. Nú er Ísland í 23. sæti hvað varðar skilvirkni kerfisins en var áður í 5. sæti.

Spýtum í lófana

Stjórnvöld vinna nú að mótun nýsköpunarstefnu. Það er sannarlega þarft verk enda viljum við ekki dragast aftur úr í samkeppni þjóða. Sú staðreynd að Ísland hefur hrapað um 10 sæti á listanum á milli ára er þörf áminning um að við megum engan tíma missa og enn mikilvægara verður að ljúka mótun nýsköpunarstefnu. Með markvissri uppbyggingu getur Ísland sannarlega orðið nýsköpunarland rétt eins og landslið Íslands í knattspyrnu get á örskömmum tíma náð ótrúlegum árangri. Tíminn er núna.

Góðar og slæmar fréttir hjá Netflix

Björn Berg Gunnarsson fræðslustjóri Íslandsbanka

brigðum, en eina milljón nýrra áskrifenda vantaði upp á að áætlanir stæðust. Hlutabréfaverð tók dýfu þar sem fjölgun notenda er lykilaðrið í rekstri fyrirtækisins og hefur hlutabréfaverð þess falið í sér væntingum um áframhaldandi hraðan vöxt. Þrátt fyrir skellinn hefur verið þó riflega tvöfaldast undanfarið ár.

Jákvæðu fréttirnar eru þó að fyrir helgi voru tilnefningar til Emmy-verðlaunanna kynntar og fékk Net-

» Hlutabréfaverð Netflix tók dýfu þar sem fjölgun notenda er lykilaðrið í rekstri fyrirtækisins.

flix flestar allra sjónvarpsstöðva og -veitna, eða 112. Tilnefningarnar voru 91 í fyrra og 54 árið 2016. Þetta er afkastur þess að umtals-

vert meira fé hefur verið varið til kaupa og gerðar á sjónvarpferni, en reiknað er með að útgjöldin verði á pari við fjárlög íslenska ríkisins þetta árið.

Netflix er þó ekki eina fyrirtækið sem telur sóknarfæri í streymi. Fram undan er hörd samkeppni við Disney, sem hyggst setja sína eigin streymisveitu á fot á næsta ári og á auk þess meirihluta í Hulu, sem hlaut 27 tilnefningar til Emmy-verðlaunanna. Þá ver Amazon yfir

500 milljörðum króna í Prime video veituna sína á ári.

Þrátt fyrir heldur neikvætt yfirbragð uppgjörins má finna þar einn afar áhugaverðan mola. Meirihluti tekunnar er nú sóttur út fyrir Bandaríkin. Þar er vöxturinn við mjög hraður og verður það væntanlega áfram. Sem fyrr er þó erfið að spá fyrir um hvort forskot Netflix haldist, en með innkomu Disney á markaðinn á næsta ári mun svo sannarlega reyna á það.

Gæðakerrur fyrir öll tækifæri - mikið úrval aukahluta

Garð- og tómsundakerrur

Kerrur með frábæra aksturseginnleika sem auðvelt er að geyma uppá enda. Góð burðargeta og frábært úrval aukahluta til að auka notkunarmöguleika kerrunnar.

Frá
139.000,-
m/vsk

Frá
389.000,-
m/vsk

Sterkar iðnaðarkerrur

Sérstaklega öflugar og endingargóðar kerrur. Fáanlegar úr stáli eða áli og með mismunandi pallastærðir.

Flestar gerðir eru með:

- Lokuð hólf undir pallinum
- Verkfærakassa á dráttarbeislinu
- Rúma tvö samhliða Euro-bretti
- Hægt að nota sem flatvagn

Innbyggð geymsluhólf

Innfelldar krækjur

Tækjakerrur

- Sterkbyggðar kerrur með sturtueiginleika
  - Aðeins 12° halli þegar keyrt er uppá pallinn
  - Lágur þyngdarpunktur
- Burðargeta allt að 2.835 kg.

Fjöldi botnstífa

Aðeins 12° halli

Frá
1.069.000,-
m/vsk

Söluáðilar Motormax:

Motormax

Motormax ehf.
Vatnagarðar 12
Sími: 545 4040

Toyota Kaптúни
Kaптúни 6
Garðabæ
Sími: 570-5070

Toyota Akureyri
Baldursnesi 1
603 Akureyri
Sími 460-4300

Toyota Reykjanesbæ
Njarðarbraut 19
260 Reykjanesbær
Sími 420-6600

Toyota Selfossi
Fossnesi 14
800 Selfossi
Sími 480-8000

TOPPBÍLAR
Klethálsi 2
110 Reykjavík
Sími 587-2000

KRAFTVÉLAR
Dalvegur 6-8
201 Kópavogur
Sími 535-3500

Kaupfélag Skagfirðinga
Ártorgi 1
550 Sauðárkrókur
Sími 455-4500

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Stórslysa- diplómasía

Donald Trump Bandaríkjaforseti hefur gert viðreisist undanfarnar vikur á Evróputúr sínum. Fyrst fór hann í opinbera heimsókn til Bretlands og þaðan til Helsinki að hitta Vladimir Pútín Rússlandsforseta. Engu er logið þegar sagt er að Trump hafi gert allt vitlaust með orðum sínum og athöfnum. Í Bretlandi tókst honum að blanda sér í innanlandspólitík þarlendra á fordæmalausan hátt. Sagði May forsætisráðherra vera að mistakast hrappallega í viðræðum við Evrópusambandið vegna Brexit og lét hafa eftir sér að Boris Johnson, helsti andstæðingur May innan Íhaldsflokksins, yrði ákjósanlegur forsætisráðherra.

Þetta var allt saman áður en hann hitti May og síðan sjálfa Elisabetu Englandsdrottningu. Á fundinum með May virðist Trump hafa dregið eilítið úr svivirðingum í hennar garð en á þó að hafa ráðlagt henni að fara í mál við Evrópusambandið í tengslum við Brexit. Ekki fylgdi sögunni á hvaða grundvelli það skyldi vera. Trump lét síðan afar vel af kynnum sínum af drottningunni, en ef eitthvað er að marka sögusagnir úr Buckinghamhöll var sú jákvæða reynsla ekki gagnkvæm. Í Bretlandi lét Trump einnig hafa eftir sér að Evrópusambandið væri einn helsti „óvinur“ Bandaríkjanna. Sennilega átti Trump þar einungis við í samkeppnis- og viðskiptalegu tilliti. Það breytir því þó ekki að í ljósi sögunnar er afar óheppilegt að bandarískur forseti leyfi sér slíkt kæruleysi í orðavali.

Áfram hélt Trump svo til fundar við Pútín og voru sem fyrr mislagðar hendur. Hann hrósaði Pútín meira en viðeigandi þykir þegar einræðishefari á í hlut. Þá sagði hann bera virðingu fyrir Pútín sem „andstæðingi“ og greip þar aftur í íþróttalíkingu sem ef til vill á ekki heima í alþjóðaspólitík. Kjarni málsins er kannski sá að Trump nálgast stjórn málin alveg eins og viðskipti eða íþróttakapp-leiki. Fólk og heilum þjóðum er skipt í bandamenn og andstæðinga. Eins og engir gráir tónar séu til, og ekkert sem heitir sameiginlegur ávinningur.

Kannski gekk sú nálgun ágætlega þegar Trump gekk eigin erinda í viðskiptum. Raunar fer tvennum sögum af því, en það dugði hið minnsta til að standa straum af íburðarmiklum lífsstíl. Alþjóðapólitík er hins vegar eilítið floknari en svo: þar þarf að gera málamiðlanir og mistök geta haft voveiflegar afleiðingar fyrir milljónir manna. Því skulum við þara vona að næstu þrjú ár liði hratt og að Trump sækist ekki eftir endurkjörri.

Ragnar hættur og farinn úr hluthafahópnum

Ragnar Birgisson hefur látið af störfum sem framkvæmdastjóri Emmessis og selt allan sinn hlut í félaginu. Þetta staðfestir Gyða Dan Johansen, einn eigenda Emmessis, í samtali við Markaðinn.

Hún segir að Ragnar hafi látið af störfum í góðri sátt við stjórn félagsins og sé ekki lengur hluthafi. Frá starfslökum Ragnars hafi lykilstarfsmenn félagsins og stjórn þess stýrt daglegum rekstri og verið svo

Ragnar Birgisson

áfram þar til nýr framkvæmdastjóri verði ráðinn.

Ragnar hóf störf sem framkvæmdastjóri Emmessis vorið 2015. Hann kom inn í hluthafahópinn rúmu ári síðar þegar hópur fjárfesta undir forystu Einar Arnar Jónssonar, sem er oftast kenndur við Nóatún, keypti ísgerðina af fagfjárfestingarsjóðnum AREV N1. Samkvæmt ársreikningi Emmessis fyrir árið 2016 átti Ragnar 14 prósent hlut í félaginu. – tth

12.07.2018

Allt tal um að ferðabjónustan sé að hrynja er heldur skringilegt. Ferðabjónustan er komin til að vera sem grundvallarvinnugrein.

Jóhannes Þór Skúlason, framkvæmdastjóri Samtaka ferðabjónustunnar

SHARP

Afgreiðslukerfi

- Viðskiptamannakerfi
- Starfsmannaplan
- Aðgangsstýring / þóknun / stjórn starfsmanna
- Stimpilkukka / mismunandi yfirvinnutegundir / dagvinna / yfirvinna / næturvinna
- Lagerkerfi / birgjakerfi / Innkaupapantanir
- Sending á upplýsingum / tilboð til viðskiptavina. Eftir sölusögu/punktastöðu/staðsetningu ofl.
- Tímastíllt tilboð og verðbreyting
- Mismunandi hnappaútlit fyrir notendur
- Gjafakortakerfi / SMS gjafakort
- Sjálfvirk sending á uppgjöri í tölvupósti
- Uppfærslur og þjónusta í fjartengingu
- Útreikningur erlendra gjaldmiðla
- Fastir textar og frjáls textainnsláttur á reikninga
- Sjálfvirk afritunartaka og vistun
- Hospitality
- Teikna upp mynd af borðum / sölum
- Skipta reikning
- Flytja reikning milli borða
- Sjálfvirk skipting á eldhúsprentun / forréttir > Aðalréttir ofl
- Fastir textar og frjáls textainnsláttur á eldhúsprentun og reikninga
- Prentun yfirlits af borðum
- Sýnir tíma og upphæð á borðum
- Borðapantanir / sending á staðfestingu – áminningu með SMS eða tölvupósti
- Kerfi fyrir útprintun á biðröð
- Leigukerfi t.d. fyrir hjólaleigu ofl.

RZE701

Nánari upplýsingar um kerfið, verð, tilboð og annað gefur Guðmundur Úlfarsson : gudmundurorn@ormsson.is

ORMSSON

LÁGMÚLA 8 · SÍMI 530 2800